

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

חגיגה יב-א עניין: אור הגנוז

טור או"ח סי' נט

שאינה אלא סיפור דברים. ונוהגין באשכנז לחתום כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו במהרה לאורו ברוך אתה יי' יוצר המאורות ואין נוהגין כן בספרד. וכן כתב רש"י שאין לחתום באור העתיד שאינו מעין החתימה לפי שסדרו חכמים הברכה על אור המתחדש בכל יום ולא על אור העתיד. (ה) ואדוני אבי הרא"ש ז"ל כתב בתשובה דהוי שפיר מעין החתימה ופתיחה דיוצר אור היינו אור שברא הקב"ה בששת ימי בראשית ולא היה העולם כדאי להשתמש בו וגנוז לצדיקים לעתיד לבא ועל אור זה נאמר (ישעיה ס, ג) והלכו גוים לאורך והיינו נמי אור חדש [ג] שחדש בששת ימי בראשית שעתיד הקב"ה לחדש לנו עד כאן. (ו) וכן דעת רב

תוס' שבת כב :

וכי לאורה הוא צריך והלא כל אותם מ' שנה בו. תימה אמאי נקט מ' שנה לעולם כל העולם כולו לאורו של מקום הולכין וי"מ וכי אהרן כשהיה נכנס לפניו לאורה היה צריך והלא מ' שנה היה מאיר להם עמוד ענן בכל המקומות כדאמרין בצרייתא דמלאכת המשכן^(ה) היה מסתכל בטפיה (וראה צ"ל)^(ז) ויודע מה צמחו ויודע מה צמחה ויודע מה צמחה וכן משמע בת"כ^(ח) דלכהניס קאי דגרס התם וכי צריכים לנר והלא כל אותן מ' שנה לא הוצרכו לנר שנא'^(ט) כי ענן ה' על המשכן וגו' ומיהו

שיח יצחק דרוש לשבת תשובה יג
והאור הפנימי הזה התלבש בחמה למטה שבו תלוי שינוי הבריאה ע"י התורה ועבודה של ישראל שהוא בא מצד השגחתו יתברך הפרטית, ושכינתו על ישראל נמשך משורש מדותיו יתברך. לכן אמרו שהאור הזה נברא ממעטה לבושו וע"ז אנו מתפללים בכל יום "אור חדש על ציון תאיר" כמ"ש (עיין נדרים ח, ב) "לעולם הבא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה" וכו', ואז יהיה השגחתו יתברך נראה לעיני כל חי בפועל להעניש הרשעים ולשלם שכר לצדיקים עושי בני יששכר מאמרי כסלו מאמר ב, ח

בביאור דברי הרוקח

(ח) עוד כתב הרב הקדוש הנ"ל [שם], תקנו ל"ו נרות כנגד האור הראשון ששימש לאדם הראשון ל"ו שעות כמו שאמרו רז"ל בפסיקתא [פרי"ג], וכתב עוד שעל אות ט' של וירא אלקים את האור כי טוב [בראשית א ד] יש על הט' ד' תגין^(א), להורות ד' פעמים ט' היינו רמז אל ל"ו נרות של חנוכה, עיי"ש עוד בדבריו, והנך רואה ידידי דברי עיר וקדיש שכל דבריו דברי קבלה מפי אליהו ז"ל אמר שהארת המצוה נר חנוכה הוא מהארת אור הגנוז (וממילא תבין כיון שבימי הנס בזמן

נפש החיים סוף שער א' הגה"ה מהרי"ץ

וזהו דרשתם ז"ל (חגיגה י"ב), ומדרש רבה (בראשית פ' י"א) אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון, אדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו וכו' וגנוזה לצדיקים לעתיד לבא. פירוש, "מסוף העולם ועד סופו" הוא כל המציאות, מריש העולמות עד סוף עולם המעשה (*) היה מאיר ובא כאחד.

כעין דרשתם ז"ל (שם) שאדם הראשון היה גבוה מהארץ עד לרקיע, וחד אמר מסוף העולם ועד סופו, וכמאמרם ז"ל (שם) דאידי ואידי חד שיעורא הוא, (וכמבואר בעץ חיים דאדם קדמון עובר בכל העולמות). ומבואר בזוהר ר', שהאור נגנו באורייתא.

